

ØKONOMISTYRELSEN

Vejledning om selvstændig likviditet

August 2016

Indholdsfortegnelse

1	Introduktion	4
1.1	Afgrænsning, målgruppe og læsevejledning	4
1.2	Ændringer på likviditetsområdet	4
2	Formålet med ordningen	6
2.1	Hensigtsmæssig likviditetsadfærd	6
2.2	Gennemførelse af de nødvendige ud - og indbetalinger	7
2.3	Synliggørelse af kapitalomkostninger	8
3	Anvendelsesområde	9
3.1	Hvad består et likviditetsområde af	9
3.2	Dispensation fra likviditets- og finansieringsordningen	10
4	Likviditetstildeling	11
4.1	I finansårets løb	11
5	Forrentningsvilkår	15
5.1	Rentesatser	15
5.2	Rentetilskrivning	16
6	Disponeringsregler	17
6.1	Lånerammen	18
6.2	Soliditetskrav	19
6.3	Flerårige dispositioner	19
6.4	FF7 Finansieringskonto	20
6.5	FF4 langfristet gæld	20
6.6	FF5 uforrentet konto	22
7	Den regnskabsmæssige behandling	26
Bilag 1: Arbejdsgange i forbindelse med den daglige drift		27
8.1	Overførsel af likviditet til finansieringskontoen	27
8.2	Afvikling af almindelige betalinger	28
8.3	Rentetilskrivning på finansieringskontoen	29
8.4	Overførsel af likviditet mellem FF7 kontoen og de øvrige likviditetskonti	30
Bilag 2: Arbejdsgange i forbindelse med den løbende opfølgning		35
9.1	Udarbejdelsen af finansieringsoversigten	35
9.2	Opfølgning på lånerammen	35
9.3	Afstemning af FF7-kontoen	36
9.4	Afstemning af FF5-kontoen	36

9.5	Afstemning af FF4-kontoen	36
9.6	Årsafslutningen	37

Bilag 3: Sammenlægning af overført overskud og reserveret bevilling i 2016 38

10.1	Regnskabsteknisk håndtering, sammenlægningen af overført overskud og reserveret bevilling	38
10.2	Likviditetsmæssig håndtering, sammenlægningen af overført overskud og reserveret bevilling	39

1 Introduktion

Vejledningen uddyber retningslinjerne for likviditets- og finansieringsordningen, samt beskriver de ændringer, som følger af cirkulære nr. 9784 af 10/7 2016 om selvstændig likviditet.

Formålet med vejledningen er at beskrive de forvaltningsmæssige, administrative og regnskabsmæssige konsekvenser af ordningen om selvstændig likviditet.

Vejledningen erstatter vejledning om selvstændig likviditet, april 2011.

1.1 Afgrænsning, målgruppe og læsevejledning

Vejledningen henvender sig både til de statslige virksomheder og til deres ressourceafdelinger.

Vejledningen er relevant for alle de personer, der skal sikre, at den enkelte virksomhed disponerer i overensstemmelse med regelsættet vedrørende ordningen om selvstændig likviditet.

Strukturen i vejledningen følger den samme struktur som cirkulæret om selvstændig likviditet. Først gives en beskrivelse af formålet med likviditetsordningen, og hvilke tiltag virksomhederne bør iværksætte for at foretage en effektiv likviditetsstyring. Derefter følger et kapitel omkring, hvem der

er omfattet af ordningen, og næste kapitel vedrører den løbende likviditetstilførelse til virksomhederne. Vejledningens kapitel 5 beskriver ordningens forrentningsvilkår, og i kapitel 6 gives en nærmere beskrivelse af ordningens disponeringsregler. Endelig beskrives den regnskabsmæssige behandling i forbindelse med ordningen kort i kapitel 7.

I bilag 1 og 2 til vejledningen findes en beskrivelse af de forskellige arbejdsgange i relation til likviditetsordningen. I bilag 3 findes en beskrivelse af arbejdsgangen ved sammenlægning af reserveret bevilling og overført overskud i 2016.

Cirkulæret om selvstændig likviditet kan findes i ØAV under Love, bekendtgørelser og cirkulærer.

1.2 Ændringer på likviditetsområdet

Med Budgetvejledning 2016 ophører muligheden for at reservere en del af de uforbrugte midler for driftsbevillinger og statsvirksomheder, samtidig skal den reserverede bevilling, der fremgår af statsregnskabet for 2015, fremadrettet indgå

som en del af de enkelte institutioners samlede videreførte overskud på egenkapitalen.

Der henvises i øvrigt til cirkulære om selvstændig likviditet nr. 9784 af 10/7 2016, § 15 stk. 1 og stk. 2:

Overført overskud placeres på FF5-kontoen

Fremadrettet placeres overført overskud på FF5-kontoen, den uforrentede konto.

Udvidet disponeringsret over FF5-kontoen

Disponeringsretten over FF5-kontoen er udvidet, så den enkelte virksomhed nu har adgang til at disponere over FF5-kontoen kvartalsvist.

Den regnskabs- og likviditetsmæssig håndtering af sammenlægningen

For en beskrivelse af den regnskabs- og likviditetsmæssige håndtering af sammenlægningen henvises til denne vejlednings *bilag 3*. *Bilag 3* finder udelukkende anvendelse i 2016.

2 Formålet med ordningen

Formålet med ordningen om selvstændig likviditet er generelt at tilskynde til en effektiv likviditetsstyring i de statslige virksomheder. Med effektiv likviditetsstyring menes, at ordningen skal sikre følgende:

1. incitament til en hensigtsmæssig likviditetsadfærd, der bl.a. indebærer at
 - a) indbetalinger tidsmæssigt fremrykkes, mens udbetalinger tidsmæssigt udskydes, dog henset til hensynet for rentelovens bestemmelser vedr. kredittider i staten.
 - b) en overvejelse omkring, hvilke betingelser der skal knyttes til salg på kredit eller accepteres ved køb på kredit, herunder om kontantkøb mod rabat er mere fordelagtigt
 - c) en vurdering af, om pengebindinger i lagre og varer under forarbejdning kan reduceres
2. at statens virksomheder kan gennemføre de nødvendige ud - og indbetalinger særligt i de tilfælde, hvor der er forskel mellem virksomhedernes bevilling og de betalinger, som virksomhederne skal foretage
3. at kapitalomkostninger synliggøres og indgår som en del af de statslige virksomheders budget og regnskab

2.1 Hensigtsmæssig likviditetsadfærd

Som nævnt er formålet med ordningen om selvstændig likviditet at tilskynde til en effektiv likviditetsstyring i de statslige virksomheder.

Derfor bør virksomheden gøre sig overvejelser om følgende emner:

1. Regler og procedurer ved afvikling af udbetalinger og opkrævning af indbetalinger
2. Vurdering af pengebindinger
3. Retningslinjer for hvordan selve betalingerne skal afvikles
4. Styring af likviditets- og finansieringsbehov

Regler og procedurer ved afvikling af udbetalinger og opkrævning af indbetalinger

Virksomheden bør gennemgå de regler og procedurer, som knytter sig til afviklingen af dens udbetalinger og opkrævning af indbetalinger.

I forbindelse med afvikling af udbetalinger bør virksomheden vurdere, om de betingelser, der er forbundet med køb på kredit, er rimelige, eller om det bedre kan betale sig at købe kontant med den rabat, der er knyttet hertil. Virksomhe-

den skal sikre, at udbetalingerne foretages rettidigt i overensstemmelse med aftalte kredittider, eller at virksomheden ved en tidligere betaling kan opnå rabat.

Ved opkrævning af indbetalinger skal virksomheden også tage stilling til betalingsbetingelserne, herunder kreditgivnings tidens længde samt ydelse af kontant-rabatter. Ved for sen betaling må der fastlægges en procedure for rykning samt for opkrævning af morarenter.

Vurdering af pengebindinger

Virksomheden bør løbende gennemgå omfanget og størrelsen af diverse pengebindinger. Det bør vurderes, om det fx er muligt at reducere de pengebeløb, som er bundet i råvarelagre, varer/ydelse under produktion, færdigvarelagre samt salg på kredit (debitorer). Dette kan kræve en omlægning af indkøbs- og lagerpolitikken, en rationalisering af forarbejdningsprocessen samt en ændring af kreditgivningspolitikken.

Retningslinjer for hvordan selve betalingerne skal afvikles

Virksomheden bør også vurdere de konkrete retningslinjer for, hvorledes selve betalingerne skal afvikles.

Betalinger - såvel udbetalinger som indbetalinger - bør kun foretages via institutionskassen i de tilfælde, hvor virksomheden har betalinger, som det ikke vil være hensigtsmæssigt at ekspedere via Statens KoncernBetalinger (SKB). Dette er ensbetydende med, at institutionskassen skal begrænses til det absolut nødvendige af hensyn til institutionens uforstyrrede drift. Institutionskassens maksimum må fastsættes under hensyntagen hertil.

Styring af likviditets- og finansieringsbehov

Et af hovedformålene med den statslige likviditets- og finansieringsordning er at synliggøre den tidsmæssige forskydning mellem likviditetstildeling og anvendelse af likviditeten. Dette skyldes, at likviditetstildelingen sker i 12-delsrater, mens anvendelsen af likviditet normalt ikke helt vil følge samme mønster, men være afhængig af institutionens aktiviteter og det tilknyttede likviditetstræk. Det er således ikke givet, at likviditetsbehovet i de enkelte perioder og over året vil balancere med den likviditet, der tildeles i 12-delsrater. Institutionen skal derfor have særlig fokus på sin styring af sit likviditets- og finansieringsbehov.

2.2 Gennemførelse af de nødvendige ud - og indbetalinger

Et andet formål med ordningen om selvstændig likviditet er at sikre, at statens virksomheder kan gennemføre de nødvendige ud- og indbetalinger. Med omkostningsbaserede bevillinger er der i det enkelte år ikke nødvendigvis sammenfald mellem bevillingens størrelse og de betalinger, som virksomheden skal gennemføre.

Fsva. investeringer indeholder likviditetsordningen intern statslig lånefinansiering. Dvs. virksomhederne modtager fx ikke bevilling til køb af anlægsaktiver, da bevillingen i stedet gives til de efterfølgende omkostninger i form af afskrivninger. En virksomhed kan derfor finansiere en sådan investering gennem intern statslig lånefinansiering. Når virksomheden efterfølgende modtager bevilling til de afledte omkostninger i form af afskrivningerne, benyttes likviditeten, der følger med bevillingen, til at afdrage på det interne statslige lån. Likviditetsordningen sikrer således sammenhængen mellem virksomhedernes bevillinger, og de betalinger som virksomhederne skal foretage.

2.3 Synliggørelse af kapitalomkostninger

Endelig er det et formål med likviditetsordningen at synliggøre virksomhedernes kapitalomkostninger gennem ordningens rentekomkostninger. Dette gælder både i forbindelse med virksomhedens daglige drift og i forbindelse med kapitalomkostningerne bundet i virksomhedernes anlægsaktiver. Virksomhederne skal derfor tage hensyn til kapitalomkostningerne, når de løbende disponerer.

Når en virksomhed gennemfører en økonomisk disposition, bør der i forbindelse med tidspunktet for gennemførelsen være en vurdering af dispositionens rentabilitet.

Rentelementet i likviditetsordningen betyder, at der sker en bevidstgørelse og synliggørelse af dispositionens likviditetsvirkning. Derfor skal denne likviditetsvirkning nu indgå som et blandt flere elementer ved afgørelse af, hvorvidt og hvornår en disposition skal gennemføres.

Dette er særligt relevant, når virksomhederne foretager langsigtede investeringer. Her skal der også tages hensyn til kapitalomkostningerne ved investeringen. Tilstedeværelsen af kapitalomkostninger har betydning for investeringens totalomkostninger, og dermed også for dens rentabilitet.

I de tilfælde hvor en drifts- eller statsvirksomhedsbevilling afholder administrative udgifter for en anlægskonto, der ikke er omfattet af omkostningsreformen, vil afregningen skulle indeholde den almindelige virksomheds faktiske udgifter til renter (og afskrivninger) for de anlægsaktiver, anlægsbevillingen forbruger.

3 Anvendelsesområde

Likviditets- og finansieringsordningen omfatter som udgangspunkt alle bevillinger af typen driftsbevilling og statsvirksomhed.

Afgrænsningen i forhold til likviditets- og finansieringsordningen indebærer, at virksomheden i regnskabsorganisatorisk forstand opdeles i en eller flere bogføringskredse for de hovedkonti, der er opført som drifts- eller statsvirksomhedsbevillinger, og en eller flere bogføringskredse for de øvrige hovedkonti, som virksomheden har det budget- og regnskabsmæssige ansvar for.

Likviditets- og finansieringsordningen omfatter alene hovedkonti under de bogføringskredse, som er knyttet til virksomhedens drifts- eller statsvirksomhedsbevillinger.

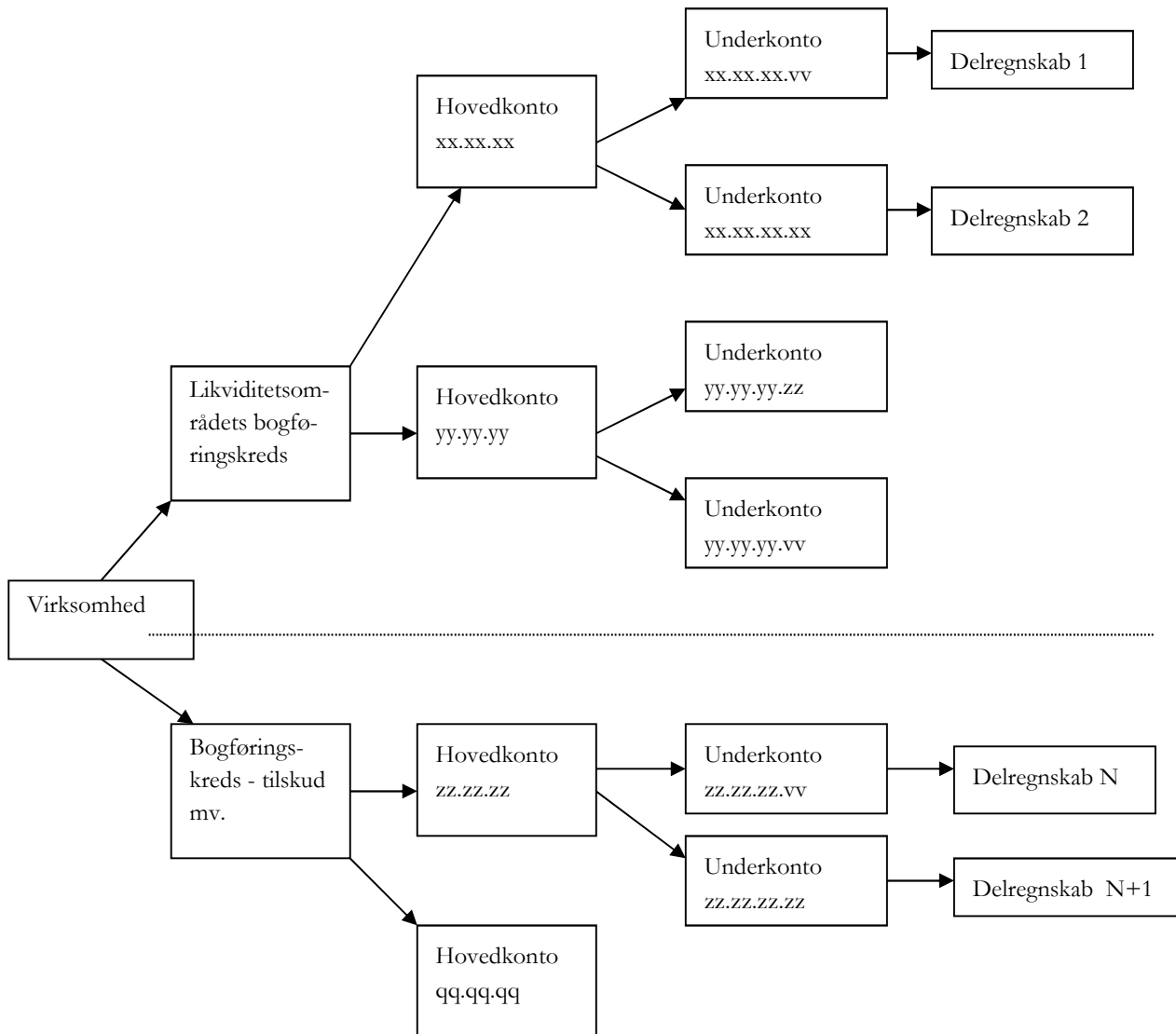
3.1 Hvad består et likviditetsområde af

Som udgangspunkt afgrænses et likviditetsområde til en eller flere hovedkonti på finansloven. Et likviditetsområde er defineret som de hovedkonti af typen driftsbevilling og statsvirksomhed på finansloven, der hører under en virksomhedsbærende hovedkonto. Et likviditetsområdes aktiviteter disponeres med fælles pengeforsyning.

Det er den virksomhedsbærende hovedkonto (driftsbevilling / statsvirksomhedsbevilling) der er kontohaver, og som har disponeringsadgang over lånerammen og virksomhedens konti i SKB. Udover den virksomhedsbærende hovedkonto kan likviditetsområdet omfatte særskilte hovedkonti af bevillingstypen driftsbevilling, som ”refererer” til den virksomhedsbærende hovedkonto. Der vil normalt ikke optræde lønudgifter og årsværk på sådanne særskilte hovedkonti.

Likviditetsområdet omfatter som udgangspunkt virksomhedens virksomhedsbærende hovedkonto og særskilte driftsbevillinger. Samtlige hovedkonti, der indgår i likviditetsområdet, samles i én eller flere bogføringskredse, medens øvrige hovedkonti, som virksomheden har et budget- og regnskabsmæssigt ansvar over for i regnskabsmæssig forstand, organiseres i én eller flere særskilte bogføringskredse.

Der skal for hvert enkelt likviditetsområde beskrives, hvilke hovedkonti med tilhørende underkonti likviditetsområdet består af. Samtidig skal den eller de bogføringskredse, der er ansvarlig for konsekvenserne af likviditetsordningen, udpeges, jævnfør nedenstående eksempel, hvor den del af virksomheden, der er omfattet af likviditetsordningen er samlet i en bogføringskreds, mens virksomhedens øvrige hovedkonti er samlet i en anden bogføringskreds.

3.2 Dispensation fra likviditets- og finansieringsordningen

Hvis der for en driftsbevilling eller en statsvirksomhedsbevilling ønskes dispensation fra likviditets og finansieringsordningen, skal en dispensationsansøgning sendes til Finansministeriet, der efterfølgende behandler ansøgningen. Imødekommes dispensationsansøgningen skal det fremgå af en særlig bevillingsbestemmelse i finanslovens anmærkninger, at hovedkontoen ikke er omfattet af likviditets- og finansieringsordningen.

I enkelte tilfælde kan det være muligt, at hovedkonti der ikke er af typen driftsbevilling eller statsvirksomhed omfattes af likviditets- og finansieringsordningen. For at dette kan lade sig gøre, skal der også sendes en dispensationsansøgning til Finansministeriet. Hvis der er hovedkonti ud over drifts og statsvirksomhedsbevillinger, der omfattes af likviditets- og finansieringsordningen, skal dette også fremgå af en særlig bevillingsbestemmelse i finanslovens anmærkninger.

4 Likviditetstildeling

I forbindelse med indtræden i likviditets- og finansieringsordningen oprettes der til hvert likviditetsområde tre forskellige konti i Statens KoncernBetalinge:

1. En finansieringskonto (FF7) til afregning af almindelige betalinger, herunder løn, husleje mv., der fungerer som en kassekredit
2. En konto (FF4) til afregning af alle investeringsudgifter vedrørende anlægsaktiver, herunder også uafsluttede bygge- og it-udviklingsaktiviteter
3. En uforrentet konto (FF5) til afregning af ændringer i de hensatte forpligtelser, omsætningsaktiverne og de kortfristede gældsforpligtelser samt til placering af overført overskud

Når en virksomhed indtræder i likviditets- og finansieringsordningen skal saldiene på de tre likvide konti bestemmes. Bestemmelsen af disse saldi sker efter nærmere aftale med Økonomistyrelsen. Økonomistyrelsen etablerer herefter virksomhedens underliggende transaktionskontostruktur (indbetalingskonti, udbetalingskonti mv.) med henblik på at de nye konti kan anvendes til afvikling af betalinger i det år, hvor virksomheden indtræder i likviditets- og finansieringsordningen.

Ligeledes kan det blive aktuelt at foretage korrektioner af saldiene på virksomhedens tre likvide konti fx i forbindelse med ressortomlægninger. Sådanne korrektioner foretages også efter nærmere aftale med Økonomistyrelsen.

Det er virksomheden, der skal rette henvendelse til Økonomistyrelsen, hvis der skal foretages korrektioner af saldiene på virksomhedens likvide konti.

Tegningsforholdene til kontiene i Statens KoncernBetalinge (SKB) aftales særskilt mellem det servicerende pengeinstitut for SKB og kontohaver (likviditetsområdet).

4.1 I finansårets løb

12-dels-rater

I finansårets løb tildeles likviditetsområdet a conto likviditet svarende til finansårets nettoudgiftsbevilling.

Likviditetstildelingen foretages i form af månedlige tolvtedelsrater på en af Finansministeriet nærmere fastsat dato i måneden:

- Er summen af likviditetsrådets nettoudgiftsbevilling på finansloven positiv, tildeler Finansministeriet v/ Økonomistyrelsen likviditetsområdet likviditet på en tolvtedel heraf.
- Er summen af likviditetsrådets nettoudgiftsbevilling på finansloven negativ, overfører virksomheden likviditet fra likviditetsområdet til Finansministeriet v/Økonomistyrelsen på en tolvtedel heraf.

Med denne tildeling af a conto likviditet tildeles likviditetsområdet netop den likviditet, der modsvarer virksomhedens budgetterede omkostninger i finansåret – også selv om dele af bevillingen ikke er likviditetsdrivende, fx afskrivning på anlægsaktiver.

Datoen for tildelingen af tolvtedelsraterne af a conto likviditeten udmeldes af Finansministeriet v/Økonomistyrelsen primo januar for det pågældende finansår. Datoerne for udbetaling af tolvtedelsraterne fremgår af årshjulet, der findes via Økonomistyrelsens hjemmeside:

<https://oes.dk/systemer/drifstatus/aarshjul/selvstaendig-likviditet/>

Udgangspunktet for den fastsatte dato er et beregnet gennemsnitligt tidspunkt for månedens ind- og udbetalinger. Finansministeriet foretager denne beregning på baggrund af en opgørelse over de daglige ind- og udbetalinger for de likviditetsområder, der har været omfattet af ordningen om selvstændig likviditet.

Likviditetsoverførslen foregår mellem likviditetsrådets og Økonomistyrelsens konto i Statens KoncernBetalinger.

Aktstykker og tillægsbevilling

Såfremt likviditetsområdet i finansårets løb tildeles en bevilling på et aktstykke eller forslag til tillægsbevillingslov skal den likviditetsmæssige effekt heraf indregnes som tillægsrater i tolvtedelsraten for den resterende del af finansåret.

Behandlingen af aktstykker og tillægsbevillinger betyder fx, at hvis et aktstykke, der indeholder en merbevilling på 40 mio. kr. tiltrædes, og der er fire måneder tilbage af året, så forøges 12.dels-raten med 10 mio. kr. om måneden. Tillægsbevilling påvirker 12.dels-raten fra det tidspunkt, hvor ressortdepartementets tilladelse til at disponere bevillingen foreligger.

Initiativforpligtelsen påhviler i denne forbindelse virksomheden og dens ressortdepartement. Virksomheden skal, inden den 17. i måneden, indrapportere bevillingsændringen i Statens Budgetsystem, hvorefter Økonomistyrelsen vil anvise den korrekte likviditet til virksomheden i den indeværende måned. Bevillingsændringer der indrapporteres efter den 17. i måneden vil først have effekt i den efterfølgende måned.

Refusionsberettiget, ikke-fradragsberettiget købsmoms

Udgifter til refusionsberettiget, ikke-fradragsberettiget købsmoms registreres af likviditetsområdet i takt med posteringen af de udgifter, der indeholder ikke-fradragsberettiget købsmoms.

Da udgifter til refusionsberettiget, ikke-fradragsberettiget købsmoms for likviditetsområdet ikke fremgår af bevillingerne til likviditetsområdet på finansloven og derfor ikke kan indregnes i a conto likviditeten, skal likviditetsområdet have de, i en given regnskabsperiode, registrerede udgifter til refusionsberettiget, ikke-fradragsberettiget købsmoms refunderet.

Denne refusion foregår ca. en uge efter månedskørslen i Statens KoncernSystem (SKS) i efterfølgende regnskabsperiode. Dette tidspunkt er fastsat under hensyntagen til, at der på udgifter, der registreres i en given regnskabsperiode, til refusionsberettiget, ikke-fradragsberettiget købsmoms, ydes op til 30 dages kredit af kreditor.

Tilskudsmidler fra staten

Likviditetsområdet er forpligtet til i videst muligt omfang at placere deres statslige likvide midler på de i SKB oprettede konti hertil.

De statslige midler, som udover de egentlige driftsbevillinger omfatter statslige tilskudsmidler fx forskningsmidler og programbevillinger, skal placeres på likviditetsområdets konti i SKB.

Ikke-statslige midler

Likviditetsområdet skal så vidt muligt placere midler, der hidrører fra andre finansieringskilder, f.eks. EU-midler, fondsmidler eller private midler, på likviditetsområdets konti i Statens Koncern-Betalinger.

Det er et krav, at virksomheden i regnskabet kan adskille anvendelsen af de statslige og ikke-statslige midler på henholdsvis statslige og ikke-statslige aktiviteter. Renterne vedrørende ikke-statslige midler skal som udgangspunkt også tilfalde de ikke-statslige midler.

Likviditetsområder, der har placeret ikke-statslige midler i Statens KoncernBetalinger, kan få oprettet en særlig finansieringskonto (indlånskonto) til disse ikke-statslige midler. Finansieringskontoen forrentes med den til enhver tid gældende rente for FF7-kontoen. Kontoen kan ikke overtrækkes. Indsættelser på kontoen skal ske via den underliggende transaktionskonto for indbetalinger, mens hævnings skal ske via den underliggende transaktionskonto for udbetalinger.

Hvis likviditetsområdet har placeret ikke-statslige midler, som anvises forskudsvist, i et privat pengeinstitut, f.eks. tilskud fra EU og lignende, der administreres af likviditetsområdet til senere uddeling til diverse samarbejdspartnere, bør mid-

lerne placeres på anfordringskonti, herunder valutakonti til bedst mulig forrentning.

5 Forrentningsvilkår

Virksomhedens udstyres med tre konti i Statens KoncernBetalinger. Den ene konto er uforrentet mens der er fastsat renter for to af de øvrige SKB – konti

- SKB uforrentet konto (FF5)
- SKB finansieringskonto (FF7)
- SKB langfristet gæld (FF4)

Rentesatserne på FF7-kontoen er asymmetrisk fastsat således, at indlånsrenten på FF7 finansieringskontoen er lavere end udlånsrenten. Udlånsrenten (og indlånsrenten) på finansieringskontoen FF7 varierer med diskontoen og kan derfor have en højere eller lavere udlånsrente end udlånsrenten på den langfristede gældkonto FF4.

Rentestrukturen er bl.a. fastsat for at skabe incitamenter til udskydelse af udbetalinger og fremrykning af indbetalinger. Ligeledes skaber rentestrukturen incitamenter til at benytte indeståender på den kortfristede finansieringskonto til at nedbringe den langfristede gæld. En sådan disponering forudsætter dog ressortdepartementets accept.

Virksomheden kan således gennem en effektiv likviditetsstyring sikre, at den opnår mindst mulige renteudgifter eller størst mulige renteindtægter.

5.1 Rentesatser

Finansministeriet fastsætter forrentningssatserne for henholdsvis ind – og udlån, jf. § 10 i cirkulæret om selvstændig likviditet. Forrentningssatserne fastsættes med udgangspunkt i den af Nationalbanken fastsatte diskonto og reguleres løbende i takt med ændringerne i diskontoen.

Udgangspunktet for rentesatserne er følgende:

Tabel 5.1: Udgangspunktet for rentesatser

	Indlånsrente	Udlånsrente
Finansieringskonto (FF7)	Diskontoen	Diskontoen + 2 pct.
Langfristet gæld (FF4)		Fast forrentning

For den langfristede gælds konto er rentesatsen fastlåst. Økonomistyrelsen kan dog i forbindelse med fremsættelsen af finanslovsforslag korrigere rentesatsen på kontoen.

Det skal bemærkes, at der ikke kan være indeståender på kontoen til langfristet gæld (FF4).

De gældende rentesatser vil til hver tid fremgå af Økonomistyrelsen hjemmeside:
<https://oes.dk/oekonomi/offentlige-betalinger/betalinger-i-skbobs/vilkaar-renter-og-priser/>

5.2 Rentetilskrivning

Renterne på de to rentebærende SKB-konti tilskrives af Finansministeriet kvartalsvist bagud.

Hvis saldoen på finansieringskontoen er positiv, forrentes denne med den fastsatte indlånsrente, mens en negativ saldo forrentes med den fastsatte udlånsrente. Den langfristede gæld kan pr. definition kun have en negativ saldo, således at kontoen forrentes med udlånsrenten.

Når renterne tilskrives kvartalsvis bagud betyder dette, at der for den daglige valørsaldo ved dagens udgang inden for et givet kvartal beregnes en kalenderdags rente. Denne opsummeres kvartalsvis bagud, hvorefter renten tilskrives saldoen ved kvartalets udgang. Inden for kvartalet regnes der således ikke med renters rente, men mellem kvartaler regnes med renters rente.

Det er leverandøren af Statens KoncernBetalinger, der på Finansministeriets vegne forestår renteberegningen.

6 Disponeringsregler

Generelt bør det tilstræbes, at de likviditetsrater (bevillingen), som virksomheden modtager, også anvendes til det tiltænkte formål. Dette indebærer bl.a., at virksomheden løbende afdrager på den langfristede gæld og udfører en fornuftig likviditetsstyring.

For at understøtte de overordnede formål med likviditets- og finansieringsordningen, er der fastsat disponeringsregler, der nærmere beskriver, hvordan de forskellige SKB-konti i likviditets- og finansieringsordningen skal anvendes. Ordningens disponeringsregler er opsummeret i tabel 6.1.

Tabel 6.1. Disponeringsregler for likviditets- og finansieringsmodellen

	Regel:	Fremgår af:
1. Lånerammen	Virksomhedens gældssaldo på den langfristede gæld må ikke overskride den på finansloven fastsatte låneramme	BV 2016 punkt 2.6.4, cirkulæret § 11 og vejledningens afsnit 6.1.
2. Soliditetskrav	Virksomhedens langfristede gældsforpligtelser må ikke overstige værdien af de materielle og immaterielle anlægsaktiver	BV 2016 punkt 2.6.4, cirkulærets § 12 og vejledningens afsnit 6.2.
3. Flerårige dispositioner	Der er adgang til at foretage investeringer, der skal afskrives og dermed påvirker budgettet i de efterfølgende år. I de efterfølgende år skal der dog foreligge bevilling til disse afskrivninger.	BV 2016 punkt 2.2.10., cirkulærets § 13 og vejledningens afsnit 6.3.
4. Finansieringskontoen (FF7)	Virksomheden kan vælge at foretage alle betalinger inden for et kvartal fra FF7 finansieringskontoen. Samtidig er det virksomhedens ansvar at sikre sig, at bevægelserne på FF7 finansieringskontoen nogenlunde følger et mønster, som kunne forventes ved planlægningen af årets aktiviteter.	Cirkulærets § 14 og vejledningens afsnit 6.4.
5. Den uforrentede konto (FF5)	En gang årligt skal den uforrentede konto afstemmes så den uforrentede konto (FF5) = Δ omsætningsaktiver Δ hensatte forpligtelser Δ kortfristede gældsforpligtelser (leverandører af varer og tjenesteydelser, anden kortfristet gæld, skyldige feriepenge, igangværende arbejder for fremmed regning, periodeafgrænsningsposter) Δ overført overskud Der er samtidig kvaratalsvis adgang til at disponere over FF5-kontoen. Dette er en mulighed, men er ikke et krav	Cirkulæret § 15 og vejledningens afsnit 6.7.

6. Den langfristede gæld (FF4)	Den langfristede FF4 gæld skal altid være mindre eller lig summen af posterne: • igangværende bygge- og IT-udviklingsaktiviteter • færdiggjorte udviklingsprojekter • erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv. • grunde, arealer og bygninger • infrastruktur • produktionsanlæg og maskiner • transportmateriel • inventar og IT-udstyr Virksomheden skal tilpasse optagelsen og afdragene på den langfristede gæld efter disse balanceposter. Forholdet skal være opgjort ved udgangen af hvert kvartal.	Cirkulærets § 16 og vejledningens afsnit 6.5.

Generelt gælder det, at virksomhedens aktiviteter skal finansieres af den SKB-konto, som følger af disponeringsreglerne. Finansiering af virksomhedens investeringsudgifter, herunder vedrørende udviklingsaktiviteter, afvikles således over SKB-kontoen for langfristet gæld (FF4).

Virksomheden kan vælge at føre alle udbetalinger over FF7 finansieringskontoen (kassekredit) og skal senest foretage de likvide flytninger mellem FF7 finansieringskontoen og de øvrige likvide konti ved udgangen af kvartalet. Virksomheden kan også vælge at foretage betalingen direkte over den endelige likvide konto.

Virksomheden skal derfor have etableret en forretningsgang, der helt præcist beskriver, hvordan virksomheden disponerer i forhold til dens likvide konti. I denne vejledning er beskrevet forretningsgange, hvor alle udbetalinger føres over finansieringskontoen.

6.1 Lånerammen

I anmærkningerne til finansloven fastsættes virksomhedens låneramme jf. Budgetvejledning 2016 punkt 2.6.4. og cirkulærets § 11. Lånerammen angiver den øvre grænse for den gæld virksomheden maksimalt må have. Udgangspunktet for beregningen af lånerammen er saldoen på FF4 den langfristede gældskonto.

Opgørelse af lånerammens overholdelse skal som minimum foretages ved udgangen af hvert regnskabsår og med redegørelse for overholdelsen i årsrapporten. Midlertidigt overtræk på lånerammen i løbet af regnskabsåret kan forekomme, men der må ikke foreligge et overtræk på lånerammen ved regnskabsårets udløb, jf. § 18 i cirkulæret om selvstændig likviditet.

Eventuel forøgelse af lånerammen kræver forelæggelse for Folketingets Finansudvalg.

6.2 Soliditetskrav

I Budgetvejledning 2016 punkt 2.6.4 står det ligeledes beskrevet at: *”Saldoen for virksomhedens langfristede gælds konto under likviditetsordningen samt forpligtelser vedrørende donationer, leasing mv., må tilsammen ikke overstige værdien af virksomhedens materielle og immaterielle anlægsaktiver.”* En tilsvarende bestemmelse findes i cirkulærets § 12.

Virksomhedens samlede langfristede gældsforpligtelser skal således altid være mindre eller lig værdien af de immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Reglen er formuleret som et slags ”soliditetskrav”, således at virksomheden mht. anlægsaktiverne og de langfristede gældsforpligtelser altid er solid. Reglen indebærer også, at virksomheden løbende skal nedbringe sine langfristede gældsforpligtelser, efterhånden som den afskriver på sine aktiver. Soliditetskravet skal være opfyldt ved udgangen af hvert kvartal.

I praksis opfyldes soliditetskravet ved, at virksomheden overholder kravet i punkt 6.5 nedenfor.

6.3 Flerårige dispositioner

Af Budgetvejledning 2016 punkt 2.2.10 fremgår bl.a. følgende vedrørende flerårige dispositioner:

”For driftsbevillinger og bevillinger af typen statsvirksomhed gælder særligt, at der er adgang til at foretage investeringer, der skal afskrives og dermed har udgiftsvirkning i de efterfølgende år, under forudsætning af overholdelse af gældende forelæggelsesregler og den fastsatte låneramme... Hvor der som konsekvens af forpligtelser indgået i et finansår afholdes udgifter i et senere finansår, skal der foreligge bevilling til udgiften i det finansår, hvor den afholdes, og flerårige dispositioner skal foretages under hensyntagen hertil.”

§ 13 i cirkulæret om selvstændig likviditet indeholder en tilsvarende bestemmelse.

Reglen udtrykker grundlæggende det forhold, at virksomheden gennem lånefinansiering har adgang til at foretage investeringer, der skal afskrives og dermed påvirker budgettet i de efterfølgende år. Samtidig udtrykker reglen også, at der i de efterfølgende år skal foreligge bevilling til disse afskrivninger. Når virksomheden foretager en investering, er den således forpligtet til at forholde sig til de budgetmæssige konsekvenser af investeringen gennem dens levetid. Virksomheden kan derfor kun foretage investeringer, hvis den har en klar forventning om, at det kan ske inden for virksomhedens eksisterende budgetmæssige rammer i indeværende års finanslovs F- og BO-år, samt - hvis afskrivningsperioden overstiger 4 år - efterfølgende år.

6.4 FF7 Finansieringskonto

Virksomhedens FF7 finansieringskonto benyttes til afregning af virksomhedens almindelige betalinger. Virksomhedens bevilling tilføres hver måned virksomhedens FF7 finansieringskonto i 12- delts rater.

Virksomheden kan vælge at foretage alle betalinger inden for et kvartal fra FF7 finansieringskontoen. Det er således muligt for virksomheden at foretage betalinger fx vedrørende investeringer samt bygge- og IT-projekter fra FF7 finansieringskontoen inden for det samme kvartal. Ved udgangen af hvert kvartal **skal** der dog ske en likvid omflytning, således at de forskellige aktiviteter finansieres af den rigtige likvide konto.

6.5 FF4 langfristet gæld

De ibrugtagne anlægsaktiver, som virksomheden afskriver på, finansieres af den langfristede FF4 SKB-gæld. Herudover finansieres også de løbende udgifter til immaterielle udviklingsprojekter under opførelse samt igangværende arbejder for egen regning af den langfristede FF4 SKB-gæld. Denne SKB- langfristede gælds-konto (FF4) kan kun være i kredit, dvs. virksomheden kan kun have udeståender på den langfristede FF4 gælds-konto. De poster, som den langfristede FF4 SKB-gæld finansierer, er vist i figur 6.2.

Figur 6.2. Anlægsaktiver finansieret af den langfristede FF4 gæld

Aktiver	Passiver
Immaterielle anlægsaktiver	
Udviklingsprojekter under opførelse	
Færdiggjorte udviklingsprojekter	
Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	
	= FF4 langfristet gæld
Materielle anlægsaktiver	
Grunde, arealer og bygninger	
Infrastruktur	
Produktionsanlæg og maskiner	
Transportmateriel	
Inventar og IT-udstyr	
Igangværende arbejder for egen regning	

Udeståendet på den langfristede FF4 SKB-gæld skal altid være lig med eller mindre end summen af aktiverne i figur 6.2. Dette forhold skal virksomheden som minimum opgøre ved udgangen af hvert kvartal.

Ved afstemningen af den langfristede gæld skal man være opmærksom på, at donerede anlægsaktiver ikke skal indgå i afstemningen.

Den enkelte virksomhed må alene anvende kontoen i SKB vedrørende langfristet FF4 gæld til finansiering af investeringsudgifter. Virksomheden må således ikke finansiere daglige likviditetsbehov med langfristet gæld.

Optagelse af langfristet FF4 gæld

Når virksomheden køber et anlægsaktiv, er proceduren, at aktivet betales ved træk på SKB-kontoen for langfristet gæld (FF4).

Hvis virksomheden midlertidigt afregner aktivet via FF7 finansieringskontoen, skal der senest ved kvartalets udgang ske en overflytning af midler fra den langfristede FF4 gæld til FF7 finansieringskontoen. Dette giver følgende forretningsgang:

1. Først krediteres FF7 finansieringskontoen, mens anlægsaktivet debiteres på balancen.
2. Derefter krediteres den langfristede FF4 SKB-gæld, mens FF7 finansieringskontoen debiteres, hvilket betyder, at der flyttes penge fra den langfristede FF4 SKB-gæld til FF7 finansieringskontoen.

Afdrag på den langfristede FF4 gæld

Virksomheden skal løbende afdrage på den langfristede FF4 gæld. Udeståendet på den langfristede FF4 gæld skal altid være lig med eller mindre end summen af aktiverne i figur 6.2, så når aktiverne afskrives, skal virksomheden gennem afdragene på den langfristede gæld sikre, at dette krav er opfyldt. Virksomheden skal som minimum sikre sig, at dette krav er opfyldt ved udgangen af hvert kvartal.

Ved afdrag på den langfristede FF4 gæld er forretningsgangen følgende:

1. FF7 finansieringskontoen krediteres, mens den langfristede FF4 gæld debiteres, hvilket betyder, at virksomheden overflytter penge fra FF7 finansieringskontoen til den langfristede FF4 gæld.

Forslag til arbejdsgang i forbindelse med afstemning af den langfristede gæld

Virksomheden skal afdrage på den langfristede FF4 gæld efterhånden som den afskriver på sine anlægsaktiver. Som nævnt, skal udeståendet på den langfristede FF4 gæld altid være lig med eller mindre end summen af aktiverne i figur 6.2.

Økonomistyrelsen anbefaler, at arbejdsgangen tilrettelægges således, at virksomheden registrerer sine anskaffelser frem til den sidste dag i perioden, dog altid med registreringsdato den sidste dag i den aktuelle måned. Den sidste dag i perioden foretages eventuelle flytninger i forhold til afskrivninger for hele perioden, igen med registreringsdato den sidste dag i den aktuelle måned. Herefter skal virksomheden snarest i følgende periode foretage de relevante likviditetsflytninger på den langfristede gæld, således at det sikres, at den langfristede gæld svarer til summen af de relevante anlægsaktiver. Hermed vil likviditeten i banken kunne afstemmes den ca. 15. i ny periode med anlægskonti den 31. i gl. periode. Der skal kunne redegøres for,

at likviditets- og anlægskonti på denne måde stemmer overens.

Virksomheden kan i ekstraordinære tilfælde afdrage mere end der afskrives på ibrugtagne aktiver (ekstraordinære afdrag). Afholdelsen af eventuelle ekstraordinære afdrag må kun ske undtagelsesvist og såfremt der foreligger dispensation hertil fra Økonomistyrelsen, jf. § 16 stk. 3 i cirkulæret om selvstændig likviditet.

Nedskrivning på igangværende udviklingsprojekter

Virksomheden kan desuden nedskrive på igangværende projekter. Anlægsaktiver under opførelse nedskrives, når udviklingsomkostninger, som indgår i aktivets kostpris ikke opfylder indregningskriterierne. Det vil sige udviklingsomkostninger, som er spildte, eller omkostninger, som relaterer sig til ineffektivitet og indledende driftstab. Alle nedskrivninger skal dokumenteres med begrundelse for, hvorfor de er foretaget, og foretagelse af større og væsentlige nedskrivninger skal forelægges og godkendes af Finansudvalget.

Ved en nedskrivning skal virksomheden overføre midler fra FF7 finansieringskontoen til FF4, således at udeståendet på kontoen bliver lig værdien af de tilhørende aktiver. Når FF4 nedbringes pga. en nedskrivning er forretningsgangen følgende:

1. Først krediteres det igangværende arbejde, og der sker en debitering på resultatopgørelsen i form af en nedskrivning, hvilket betyder, at nedskrivningen føres over resultatopgørelsen.
2. Derefter krediteres FF7 finansieringskontoen, mens FF4 debiteres, hvilket betyder, at der overføres penge fra FF7 finansieringskontoen til FF4 -kreditten.

Virksomheden skal som minimum afstemme den langfristede FF4 gæld ved udgangen af hvert kvartal.

6.6 FF5 uforrentet konto

Virksomheden er udstyret med en uforrentet FF5 konto til håndtering af mellemregningsforhold med staten. Den uforrentede konto benyttes i forbindelse med hensatte forpligtelser, omsætningsaktiver og de kortfristede gældsforpligtelser samt til placering af overført overskud.

Afstemning af den uforrentede konto

Den uforrentede konto **skal** afstemmes en gang årligt, der er dog adgang til at disponere over FF5-kontoen én gang i kvartalet. Yderligere adgang til at disponere over FF5-kontoen gives kun i ekstraordinære situationer efter godkendelse i ressortdepartementet og med orientering af Økonomistyrelsen. Den uforrentede konto skal afstemmes, så følgende forhold er opfyldt.

Den uforrentede konto (FF5) =

1. Δ omsætningsaktiver (varebeholdninger, tilgodehavender, likvide beholdning ekskl. FF7- og FF5-kontoen)
2. Δ hensatte forpligtelser
3. Δ kortfristede gældsforpligtelser (leverandører af varer og tjenesteydelser, anden kortfristet gæld, skyldige feriepenge, igangværende arbejder for fremmed regning, periodeafgrænsningsposter)
4. Δ overført overskud

Den årlige afstemning skal ske ved, at der flyttes midler mellem den uforrentede FF5 konto og FF7 finansieringskontoen. Hvis virksomheden fx nedbringer sine tilgodehavender i løbet af året, så skal virksomheden flytte midler fra FF7 finansieringskontoen til den uforrentede FF5 konto. Omvendt hvis virksomheden fx nedbringer en kortfristet gældsforpligtelse så skal virksomheden flytte midler fra den uforrentede FF5 konto til FF7 finansieringskontoen.

Den årlige afstemning foretages på baggrund af de nævnte balanceposter i årsregnskabet. Tidsmæssigt skal den årlige afstemning derfor som hovedregel foretages i 1. kvartal af regnskabsåret, når det endelige årsregnskab foreligger. Når virksomheden i 1. kvartal har udarbejdet det endelige årsregnskab, skal den således foretage den årlige likvide afstemning af den uforrentede FF5 konti i forhold til årsregnskabet poster, og dette skal være gjort inden udgangen af 1. kvartal.

Likviditetsområder har dog adgang til at disponere over FF5 kontoen én gang i kvartalet. Dette kræver ikke en særskilt aftale, da det følger af cirkulærets § 15, stk. 2. Yderligere adgang til disponering over FF5-kontoen kræver dog særskilt aftale herom med ressortdepartementet. Giver ressortdepartementet accept herfor, skal Økonomistyrelsen orienteres.

Det understreges, at ressortdepartementernes eventuelle accept forudsætter, at der foretages en konkret stillingtagen i hvert enkelt tilfælde.

Hensatte forpligtelser og den uforrentede konto

Likviditeten på den uforrentede konto afspejler bl.a. virksomhedens hensatte forpligtelser.

Optagelse af en hensat forpligtelse

Optager virksomheden en hensat forpligtelse er forretningsgangen følgende:

1. Først krediteres hensatte forpligtelser, mens resultatopgørelsen debiteres.
2. Derefter debiteres den uforrentede FF5 konto, mens FF7 finansieringskontoen krediteres,
3. hvilket betyder, at der flyttes penge fra FF7 finansieringskontoen til den uforrentede FF5 konto.

Virksomheden skal som minimum opgøre sine hensatte forpligtelser ved udgangen af hvert kvartal. Overførslen fra FF7 finansieringskontoen til den uforrentede konto skal som minimum ske i forbindelse med den årlige afstemning af den uforrentede konto, men kan foretages kvartalsvist.

Indfrielse af hensat forpligtelse

Når virksomheden indfrier en hensat forpligtelse er forretningsgangen følgende:

1. Først debiteres hensatte forpligtelser, mens resultatopgørelsen krediteres.
2. Derefter krediteres den uforrentede FF5 konto, mens FF7 finansieringskontoen debiteres, hvilket betyder, at der flyttes penge fra den uforrentede FF5 konto til FF7 finansieringskontoen.

Virksomheden skal som udgangspunkt først foretage overførslen fra den uforrentede FF5 konto til FF7 finansieringskontoen i forbindelse med den årlige afstemning af den uforrentede konto, men denne kan dog foretages kvartalsvist.

Overført overskud og den uforrentede konto

Med Budgetvejledning 2016 er sondringen mellem reserveret bevilling og overført overskud ophævet, og som følge af cirkulærets § 15, stk. 1, placeres overført overskud fremadrettet på FF5-kontoen.

Likviditeten på den uforrentede konto kan derfor skyldes, at virksomheden har oparbejdet et akkumuleret overført overskud.

Overført overskud

Når virksomheden ikke får udført planlagte opgaver vil der oparbejdes et akkumuleret overført overskud i det pågældende år. Her er forretningsgangen følgende:

1. Når virksomheden modtager bevilling krediterer den resultatopgørelsen, og debiterer FF7 finansieringskontoen.
2. I forbindelse med årsafslutningen foretages resultatdisponering, herunder opgøres overført overskud og fremgår efterfølgende af kontiene 7406 og 7407.
3. Regulering af likviditeten mellem FF7 og FF5 kontoen sker i første kvartal i det efterfølgende finansår. Herved debiteres den uforrentede FF5 konto, mens FF7 finansieringskontoen krediteres, hvorved der flyttes penge fra FF7 kontoen til FF5 kontoen.

Forbrug af overført overskud

I det omfang en virksomhed er givet tilladelse til indbudgettering af overført overskud på finansloven, betyder denne tilladelse, at der samtidig kan overføres penge fra den FF5 konto til FF7 kontoen, primo det år hvor bevillingen er givet.

I øvrige tilfælde, hvor ministerierne selv tillader en institution at anvende opsparring inden for rammen, ved at en anden institution udviser mindreforbrug, kan der ligeledes flyttes penge fra FF5 til FF7, mod at den anden institution flytter likviditet den modsatte vej. Denne flytning kan foretages på det tidspunkt i løbet af finansåret, hvor tilladelsen gives. Dette er en følge af Budgetvejledning 2016, pkt. 2.2.12.

7 Den regnskabsmæssige behandling

Med hensyn til den regnskabsmæssige behandling vedrørende ordningen om selvstændig likviditet fremgår det af cirkulæret, at likviditetsordningens resultat opgøres årligt i regnskabet for det pågældende likviditetsområde i forbindelse med virksomhedens almindelige driftsregnskab.

Cirkulæret beskriver videre, at det regnskabsmæssige resultat fremkommer i form af de renteindtægter og -omkostninger, som likviditetsordningen har givet likviditetsområdet. Disse renter består af tilskrevne renter på likviditetsområdets konti i Statens KoncernBetalinger og på konti i private pengeinstitutter samt af morarenter. Er nettorenterne positive, skal de indregnes som en forøgelse af likviditetsområdets regnskabsmæssige resultat i det pågældende regnskabsår. Er nettorenterne negative, skal de indregnes som en formindskelse af likviditetsområdets regnskabsmæssige i det pågældende regnskabsår.

Dette betyder grundlæggende, at likviditetsområdet renteindtægter og rentekomkostninger registreres i regnskabet på samme måde, som virksomhedens øvrige indtægter og omkostninger. Renterne påvirker således også virksomhedens regnskabsmæssige resultat på samme måde som de øvrige indtægter og omkostninger. Har virksomheden fx et overskud pga. renteindtægter fra likviditetsordningen tilfalder dette overskud umiddelbart virksomheden selv.

Virksomhedens renteindtægter og omkostninger skal kunne fordeles i virksomhedens segmentregnskaber på samme måde som virksomhedens øvrige omkostninger. Fx skal renterne vedrørende ikke-statslige midler som udgangspunkt også tilfalde de ikke-statslige midler.

Likviditetsordningens specifikke regnskabskonti og den nærmere kontering, der følger af ordningen, er beskrevet i bilag 1 og 2 til vejledningen nedenfor.

Bilag 1: Arbejdsgange i forbindelse med den daglige drift

Likviditetsordningen beskrives i en række arbejdsgange i relation til den daglige drift. Disse arbejdsgange skal både sikre, at opgaverne er fast forankret i organisationen, og at det klart fremgår hvilke medarbejdere der er ansvarlige for udførelsen af opgaverne.

De etablerede arbejdsgange i forbindelse med den daglige drift vil typisk omhandle følgende forhold:

- Overførsel af likviditet til finansieringskontoen
- Afvikling af almindelige betalinger via finansieringskontoen
- Rentetilskrivning på finansieringskontoen
- Overførsel af likviditet fra finansieringskontoen til de øvrige likviditetskonti

De enkelte arbejdsgange er nærmere gennemgået nedenfor via en række konteringseksempler.

I samtlige konteringseksempler er likviditetskontiene angivet med deres transaktionskontonummer, der skal anvendes i forbindelse med bogføringen.

8.1 Overførsel af likviditet til finansieringskontoen

I finansåret løb tildeles hvert likviditetsområde á conto likviditet svarende til finansårets nettoudgiftsbevilling. Likviditetstildelingen foretages i form af 12. dels rater:

- Er summen af likviditetsområdets nettoudgiftsbevilling på finansloven **positiv**, tildeler Økonomistyrelsen likviditet på en tolvtedel heraf.
- Er summen af likviditetsområdets nettoudgiftsbevilling på finansloven **negativ**, trækker Økonomistyrelsen likviditet på en tolvtedel heraf.

Med denne tildeling af á conto likviditet tildeles likviditetsområdet netop den likviditet, der modsvarer institutionens nettoudgifter i finansåret – også selv om dele af bevillingen ikke er likviditetsdrivende, fx afskrivning på anlægsaktiver.

Selve likviditetsoverførslen foregår mellem likviditetsområdets og Økonomistyrelsens konto i Statens KoncernBetalinger (SKB).

Det er den enkelte institution, der selv er ansvarlig for at raterne bogføres på institutionens finansieringskonto.

Nedenfor er angivet et konteringseksempel på hvorledes bogføring af en 12.delsrate foretages.

Konteringseksempel: Modtagelse af ordinære 12-dels rater			
Resultatopgørelse		Balance	
		FF7	
1011: Indtægtsført bevilling		6344: SKB. Trans. indb.	
	1.000.000	1.000.000	

8.2 Afvikling af almindelige betalinger

Finansieringskontoen anvendes til finansiering af institutionens almindelige udgifter, dvs. udgifter til løn, varekøb, husleje samt køb af tjenesteydelser, der ikke kan aktiveres.

Afholdelsen af udgifter til løn, varekøb, husleje mv. vil altid betyde, at der både skal foretages en bogføring af udgiften i resultatopgørelsen og en bogføring af likviditetstrækket i balancen.

Nedenfor er angivet et konteringseksempel på bogføring af en huslejudgift, hvor selve huslejen konteres som en udgift på resultatopgørelsen, mens selve betalingen konteres som en modpost på balancen.

Konteringseksempel: Betaling af husleje			
Resultatopgørelse		Balance	
		FF7	
1610: Husleje		6346: SKB. Trans. udb.	
100.000			100.000

8.3 Rentetilskrivning på finansieringskontoen

De beregnede renter på likviditetskontiene tilskrives via SKB kvartalsvist bagud.

Det er SKB, der på Finansministeriets vegne forestår renteberegningen.

I forbindelse med den kvartalsvise rentetilskrivning modtager institutionen et kontoudtog fra leverandøren af SKB med angivelse af rentetilskrivningen.

Det er herefter den enkelte institution, som er ansvarlig for bogføringen af de tilskrevne renter på finansieringskontoen.

Nedenfor er angivet et konteringseksempel på bogføringen af en kvartalsvis renteindtægt på finansieringskontoen. Som det fremgår konteres renten som en indtægt på resultatopgørelsen, mens selve indbetalingen konteres som en likviditetstilgang på finansieringskontoen på balancen.

Konteringseksempel - Modtagelse af renter på finansieringskontoen			
Resultatopgørelse		Balance	
			FF7
	2530: Renteindtægt	6231: SKB. Trans. ind.	
	30.000	30.000	

For institutioner med langfristet gæld, på FF4 kontoen, vil den samlede kvartalsvise rentetilskrivning sagtens kunne være negativ, så der er tale om en kvartalsvis renteudgift. Dette er illustreret i nedenstående konteringseksempel.

Konteringseksempel - Modtagelse af negative renter på finansieringskontoen	
Resultatopgørelse	Balance
	FF7
2630: Renteudgifter	6231: SKB. Trans. udb.
10.000	10.000

8.4 Overførsel af likviditet mellem FF7 kontoen og de øvrige likviditetskonti

Hver institution modtager udelukkende likviditet via FF7 kontoen, og overfører så selv likviditet til de øvrige likviditetskonti, når der skal foretages betalinger på disse konti.

Nedenfor er nærmere beskrevet hvornår det er aktuelt at overføre likviditet fra finansieringskontoen til de øvrige likviditetskonti og det er illustreret, hvorledes disse overførsler foretages.

8.4.1 Overførsel af likviditet mellem finansieringskontoen FF7 og den uforrentede konto FF5

Den uforrentede konto anvendes bl.a. til opbevaring af midler til hensatte forpligtelser. Ligeledes anvendes kontoen til opbevaring af likviditet svarende til det beløb, som institutionen har registreret som overført overskud.

I nedenstående konteringseksempel er det illustreret hvorledes en hensat forpligtelse på 500.000 kr. skal bogføres. Som det fremgår af eksemplet vil den hensatte forpligtelse optræde som en udgift på resultatopgørelsen mod en tilsvarende forøgelse af hensættelserne på balancen.

Konteringseksempel – Afsættelse af midler til hensatte forpligtelser med tilsvarende flytning af likviditet fra finansieringskontoen FF7 til den uforrentede konto FF5	
Resultatopgørelse	Balance
2205: Hensættelser – andet	7617: Hensættelser
500.000	500.000
Balance	
FF5	FF7
6343	6346: SKB. Trans. udb.
500.000	500.000

Til brugere af Navision Stat udgives snarest et rettet kontoskema, FF5, under udviklingskrav IN02806 på <https://oes.dk/systemer/oekonomistyring-og-regnskab/>.

Rettelsen vil bestå af en tekstfil til indlæsning i Navision via Afdelinger/Økonomistyring/Periodiske aktiviteter/Generel data ind- og udlæsning/**Indlæs og udlæs kontoskema**.

Kontoskemarettelsen vil i øvrigt være en del af næstkommende release til Navision Stat: NS7.1.

Man skal være opmærksom på, at rapporten viser den samlede saldo på de relevante konti og året flytning skal derfor beregnes ud fra forskellen mellem primo og ultimo saldo på disse konti.

8.4.2 Overførsel af likviditet mellem finansieringskontoen FF7 og den langfristede gældskonto FF4

Den langfristede gældskonto anvendes til finansiering af institutionens langfristede anlægsaktiver dvs. henholdsvis de materielle - og immaterielle anlægsaktiver. Saldoen på kontoen skal derfor ændres i takt med at institutionen forøger

eller reducerer sine materielle - og immaterielle anlægsaktiver. Reguleringer skal som minimum foretages med udgangen af hvert kvartal.

8.4.3 Overførsel af likviditet mellem FF7 og FF4 i forbindelse med anskaffelser af aktiver

Hver gang institutionen foretager en anskaffelse af materielle – eller immaterielle anlægsaktiver – herunder i tilknytning til igangværende materielle og/eller immaterielle anlægsprojekter – ændres saldoen på anlægsaktiverne, og nye anskaffelser vil derfor medføre, at der skal overføres likviditet fra den langfristede gældskonto FF4 til finansieringskontoen FF7.

Den enkelte institution kan selv vælge om den ønsker at foretage overførslen hver gang den foretager en anskaffelse via FF4 eller om den alternativt vil foretage en samlet overførsel til FF7 en gang i kvartalet til udligning af de anskaffelser, der er foretaget i det pågældende kvartal.

I nedenstående eksempel er illustreret hvorledes en anlægsanskaffelse 50.000 kr. påvirker den langfristede gældskonto.

En anlægsanskaffelse på 50.000 kr. vil medføre, at værdien af anlægsaktiverne forhøjes med 50.000 kr. på balancen. Herved forøges den langfristede gældskonto tilsvarende, og der skal i den forbindelse foretages en flytning af likviditet fra den langfristede gældskonto til finansieringskontoen, jf. nedenstående konterings eksempel, hvor det er illustreret hvordan den langfristede gæld forøges som følge af likviditetsoverførsel til finansieringskontoen (hvorfra anskaffelsen på 50.000 kr. er betalt).

Konterings eksempel – Overførsel af midler fra den langfristede gældskonto FF4 til finansieringskontoen FF7	
Balance	
FF7	FF4
6344: SKB. Trans. indb.	6343: SKB. Trans. fælles
50.000	50.000

Til brugere af Navision Stat er der udviklet rapporter, til beregning af beløb til flytning af likviditet mellem FF4 Den langfristede gæld og FF7 Finansieringskontoen, *jf. kontoskemafaciliteter under Rapporter i Navision Stat.*

8.4.4 Overførsel af likviditet mellem finansieringskontoen og den langfristede gældskonto i forbindelse med afskrivning på aktiver.

Hver gang institutionen foretager afskrivning på de materielle - og immaterielle anlægsaktiver ændres saldoen på anlægsaktiverne, og hver afskrivningskørsel vil derfor medføre, at der skal foretages en tilsvarende flytning af likvide midler for at skabe en sammenhæng mellem de foretagne afskrivninger og gældens størrelse. Selve likviditetsreguleringen skal som minimum foretages med udgangen af hvert kvartal.

Konteringseksempel – Kontering af afskrivning på resultatopgørelse og balance			
Resultatopgørelse		Balance	
2030: Afskrivning på transportmidler		5155: Akk. afskrivninger på transportmidler	
100.000			100.000

Konteringseksempel – Overførsel af midler fra finansieringskontoen til den langfristede gældskonto			
Balance			
FF7		FF4	
6346: SKB. Trans. udb.		6343: SKB. Trans. fælles.	
	100.000	100.000	

En afskrivning på 100.000 kr. på anlægsaktiverne vil medføre, at værdien af anlægsaktiverne nedskrives med 100.000 kr. på balancen. Herved reduceres den langfristede gældskonto tilsvarende, og der skal i den forbindelse foretages en flytning af likviditet fra finansieringskontoen til den langfristede gældskonto, jf. ovenstående konteringseksempel, hvor det dels er illustreret hvorledes afskrivningen håndteres på hhv. balancen og resultatopgørelsen, og dels hvorledes overførsel af midler fra finansieringskontoen til den langfristede gældskonto konteres.

Til brugere af Navision Stat er der udviklet rapporter til beregning af beløb til flytning af likviditet mellem FF4 Den langfristede gæld og FF7 Finansieringskontoen, *jf. kontoskemafaciliteter under Rapporter i Navision Stat.*

Bilag 2: Arbejdsgange i forbindelse med den løbende opfølgning

Der skal foreligge arbejdsgange i relation til den mere overordnede opfølgning og afstemning af likviditetsordningen.

Disse arbejdsgange skal sikre, at opgaverne er fast forankret i organisationen, og at det klart fremgår hvilke medarbejdere der er ansvarlig for udførelsen af opgaverne.

De arbejdsgange der skal etableres i forbindelse med den løbende opfølgning vil typisk være koncentreret omkring henholdsvis:

- Udarbejdelse og opfølgning på finansieringsoversigten
- Måned- og kvartalsopfølgning
- Årsafslutning.

Måned- og kvartalsafstemningen skal sikre, at likviditetskontiene anvendes korrekt og at regnskabet stemmer.

De enkelte arbejdsgange er nærmere gennemgået nedenfor.

9.1 Udarbejdelsen af finansieringsoversigten

På finanslovforslaget skal optages en finansieringsoversigt på den virksomhedsbærende hovedkonto under hvert likviditetsområde.

Finansieringsoversigten angiver hvorledes institutionens samlede gæld er sammensat og indeholder samtidig oplysninger om institutionens samlede låneramme.

Finansieringsoversigten udarbejdes i forbindelse med udarbejdelsen af finanslovforslaget. Angivelserne i F- og BO-årene er således institutionens bedste skøn over gældens sammensætning.

Finansieringsoversigten ligger som en forkodet tabel i Statens Budgetsystem.

9.2 Opfølgning på lånerammen

Hvert likviditetsområde har en samlet låneramme, hvis størrelse fremgår af finansieringsoversigten.

Lånerammen er den øvre grænseværdi for likviditetsområdets lånetræk og udgør det fastsatte maksimum for saldoen på den langfristede gæld (FF4 kontoen).

Det bemærkes, at den kvartalsvise regulering af FF4-kontoen foretages i overensstemmelse med afsnit 6.5.

Den årlige kontrol og opfølgning på om lånerammen overholdes sker ved en kontrol af virksomhedens bogførte værdi for immaterielle og materielle anlægsaktiver, der finansieres via den langfristede FF4 gæld. Heri indgår ikke donerede og finansielle leasede anlægsaktiver.

Endvidere bemærkes, at ultimosaldoen på FF4 kontoen pr. 31/12 for pågældende regnskabsår ikke er identisk hermed, idet denne først endeligt reguleres i 1. kvartal i nyt finansår.

Opgørelsen af om lånerammen er overholdt skal som minimum foretages ved udgangen af hvert regnskabsår og med redegørelse for overholdelsen i årsrapporten.

9.3 Afstemning af FF7-kontoen

Finansieringskontoen kan betragtes som institutionens kassekredit, hvorfra institutionens betalinger foretages. Kontoen afstemmes løbende i forbindelse med modtagelse af kontoudtog fra banken, hvor der afstemmes i forhold til de transaktioner der er foretaget i økonomisystemet.

9.4 Afstemning af FF5-kontoen

Den uforrentede konto anvendes til finansiering af institutionens hensatte forpligtelser, samt til placering af overført overskud.

Kontoen skal som minimum afstemmes ved året afslutning, men der er adgang til kvartalsvist at disponere over kontoen.

Den nøjagtige kontoangivelse - på de konti der skal afstemmes med hinanden - kan findes i Navision Stat under Rapporter, kontoskemaer.

9.5 Afstemning af FF4-kontoen

Kontoen for den langfristede gæld anvendes til finansiering af institutionens langfristede anlægsaktiver samt it- og udviklingsprojekter under opførelse, og saldoen på kontoen vil derfor altid være negativ.

Kontoen skal afstemmes med udgangen af hvert kvartal.

Den nøjagtige kontoangivelse på de konti - der skal afstemmes med hinanden - kan findes i Navision Stat under Rapporter, kontoskemaer.

Man skal være opmærksom på, at donerede og finansielt leasede anlægsaktiver ikke skal medtages i afstemningen af den uforrentede konto.

9.6 Årsafslutningen

I forbindelse med årsafslutningen foretages dels en almindelig traditionel kvartalsafslutning på baggrund af regnskabet for oktober til december måned, og dels en afsluttende gennemgang af regnskabet, når supplementperioden er afsluttet. Herunder foretages der resultatdisponering af institutionens årlige driftsresultat, jf. vejledningen om bevillingsafregning.

De afstemninger der foretages i forbindelse med årsafslutningen, mellem de bogførte poster og bankens posteringer, skal institutionerne være ekstra opmærksomme på. Specielt i relation til likviditetsordningen gælder, at der efter den 31. december ikke længere er mulighed for at foretage flytning af likvider mellem de enkelte likviditetskonti, da saldoen pr. 31. december danner udgangspunkt for den primo saldo, der etableres fra 1. januar i det nye år.

Transaktioner der afvikles i supplementsperioden, skal derfor trække på likviditetskontiene for det nye år. Herved kan der opstå enkelte afstemningsmæssige differencer mellem likviditetskontiene og de konti som likviditetskontiene skal afstemmes imod.

Generelt vil betalinger, der foretages i nyt finansår vedrørende gammelt finansår, have indflydelse på de likviditetsflytninger, der skal foretages i første kvartal i det nye finansår mellem FF7-, FF5- og FF4-kontiene.

Eksempelvis vil følgende forhold give anledning til afstemningsdifferencer i forbindelse med årsafslutningen:

- Såfremt der sker bortfald af overført overskud
- Såfremt der foretages afskrivninger i supplementsperioden

Der henvises til vejledningen om bevillingsafregning, der findes på ØAV:

<https://oes.dk/oekonomi/oeav/vejledninger/regnskabsvejledninger/>

Bilag 3: Sammenlægning af overført overskud og reserveret bevilling i 2016

Med Budgetvejledning 2016 ophører muligheden for at reservere en del af de uforbrugte midler for driftsbevillinger og statsvirksomheder, samtidig skal den reserverede bevilling, der fremgår af statsregnskabet for 2015, fremadrettet indgå som en del af de enkelte institutioners samlede videreførte overskud.

I institutionens regnskab har reserveret bevilling hidtil været klassificeret som en kortfristet gæld og ikke som en del af institutionens egenkapital. Den reserverede bevilling har været placeret på FF5-kontoen, hvorimod det overførte overskud er placeret sammen med tolvtedelsraterne af årets bevilling på FF7-kontoen. Dette skal fra og med 2016 sammenlægges både regnskabsmæssigt og likviditetsmæssigt.

Baggrunden for at sammenlægge reserveret bevilling og overført overskud er, at institutionernes disponeringsadgang efter indførelsen af *budgetloven* for begge typer videreførte midler er begrænset, og som udgangspunkt betinges af, at der foretages opsparing andetsteds inden for ministerområdet.

10.1 Regnskabsteknisk håndtering, sammenlægningen af overført overskud og reserveret bevilling

Sammenlægningen sker ved almindelige posterings i regnskabsåret 2016, og hvor driftsregnskabet ikke påvirkes netto, men hvor balancen for henholdsvis ”Reserveret bevilling” vil udvise 0 ultimo 2016 og ”Overført overskud” vil være øget med den overførte reserverede bevilling ultimo 2016.

Dette håndteres regnskabsteknisk inden udgangen af 3. kvartal 2016

Følgende hidtidige konti finder anvendelse til håndteringen:

- Konto 1024 ”Forbrug af reserveret bevilling”
- samt
- Konto 1032 ”Årets reservering ”

I forbindelse med sammenlægningen ændrer kontiene navn til følgende:

- Konto 1024 ”Reserveret bevilling overført til ’Overført overskud’ (modkonto 7511)”
- samt

- Konto 1032 ”Overført overskud opskrevet med ’Reserveret bevilling’ (modkonto 7406/7407)”

På baggrund af primosaldoen 2016 på konto 7511 ”Reserveret bevilling”, skal der foretages følgende bogføringer som normalposterings:

1. Saldoen på konto 7511 primo 2016 optages som en indtægt på konto 1024, (krediteres med modpost på konto 7511, således denne nulstilles).
2. Der synonymbogføres på konto 1032, (debiteres med modpost på relevant konto for overført overskud vedr. konto 7406 ”Reguleret overført overskud” og/eller konto 7407 ”Overført overskud. Gebyrvirksomhed”)

Til pkt. 2, skal virksomheden derfor have klarlagt, hvorvidt, og i givet fald hvor stor en del af den reserverede bevilling, der kan knyttes til gebyrvirksomhed. Dette vil betyde, at den reserverede bevilling ikke indgår i resultatopgørelsen og årets overskud. Denne vil herefter alene fremgå af bevillingsafregningen for 2016 som nedskrivning af reserveret bevilling og opskrivning af overført overskud.

Det skal i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten, sikres at bevægelserne er forklaret heri.

10.2 Likviditetsmæssig håndtering, sammenlægningen af overført overskud og reserveret bevilling

Overført overskud har hidtil været placeret på FF7-kontoen, hvorimod den reserverede bevilling er placeret på FF5-kontoen. I forbindelse med sammenlægningen af reserveret bevilling og overført overskud er det besluttet, at den samlede post af overført overskud fremadrettet placeres på FF5-kontoen.

Dette håndteres likviditetsmæssigt inden udgangen af 3. kvartal 2016.

Fremgangsmåden for likviditetsflytningen er følgende:

Den del af det genberegnete overførte overskud (reserveret bevilling), der primo 2016 er placeret likviditetsmæssigt på FF5 kontoen, skal forblive på denne. Derimod skal det overførte overskud, som det fremgår af institutionens regnskab primo 2016 og bevillingsafregning ultimo 2015 likviditetsmæssigt flyttes fra FF7-kontoen til FF5-kontoen.

Kontoskemaer til brug for genberegning af flytning af likviditet vedr. regnskabsåret 2016 og frem vil være tilrettet efter denne model.

Der henvises til pkt. 6.6 FF5 uforrentet konto, for så vidt angår følgende:

- Forbrug af overført overskud
- Udvidet disponeringsret over FF5 kontoen

[Indsæt tekst her eller slet (max. 800 anslag)]

oes.dk